

Martijn Perdijk, van landschapsarchitect tot schipper/scheepsbouwer

TEKST: WIM DE BRUIJN,
FOTO'S THEO KAMPA EN MARTIJN PERDIJK

Martijn Perdijk is behalve een bekwaam scheepstimmerman ook een begenadigd schipper. Tijdens een gesprek in Heeg blijkt dat hij op een heel andere manier in het vak terecht is gekomen dan veel van zijn collega's. Martijn is een denker/doener die precies weet waar hij mee bezig is.

Na de voltooide opleiding tot landschapsarchitect is Martijn 's zomers gaan varen en 's winters gaan timmeren. Vele jaren werkte hij 's winters bij Pier Piersma om het vak te leren. Daarna zagen we hem bij Combert Burger in Workum. Bij beide werven werkte hij aan fraaie restaura-

ties van boeiers, Friese jachten en tjotters. Veel leerde Martijn zichzelf door het compleet restaureren van zijn uit 1882 stammende tjotter *Hilda*. Hier heeft hij van 1983 tot 2003 aan gewerkt en zij is nu - bijna als nieuw schip - weer in de vaart. Zes jaar lang voer Martijn 's zomers op de tweemastklipper *De Welvaart*. Een klipper die hij kon pachten van de eigenaar en waarmee hij zijn sporen in het charteren verdiende. Hij stond bekend om het aantal klanten dat jaarlijks terugkwam aan boord voor weer een weekje zeilen. Dan doe je het als schipper, en als gastheer, goed. 's Winters werkte hij als zelfstandig timmerman bij Piersma en leerde daar de kneepjes van het vak, zoals Pier die bij tjotterbouwer Berend de Jong had geleerd. De laatste anderhalf jaar werkt hij ook enkele dagen per week aan de palingaak die in Heeg wordt gebouwd. Een grote klus waar met heel zwaar hout wordt gewerkt. Martijn werkt samen met Kees Sars, bouwmeester van het Utrechts Statenjacht, en Pier Piersma. Uiteraard helpen ook enkele vakmensen en veel vrijwilligers mee om de klus te klaren. Op de foto zien we dat het vlak en de bun klaar zijn, de dekenpoten zijn bevestigd en de komende maanden worden de 16 meter lange berghouten pasgemaakt en bevestigd. Daarna komen de gezaagde stuiten naar de stevens toe en kan worden begonnen met de huid. Het juiste verloop van de berghouten bepaalt uiteindelijk of de vorm van een schip is geslaagd of niet. Een heel precies werk, waarbij ontzettend veel van het vakmanschap van de scheepsbouwers wordt gevraagd.

Eigen loods in Heeg

Medio vorig jaar kwam een einde aan het zwervende nomadenbestaan van Martijn Perdijk. In zijn woonplaats Heeg kon hij een ruime hal huren. Zware houtbewerkingsmachines werden aangeschaft, een afzuiginstallatie werd geïnstalleerd en het werk aan de schepen van eigen klanten kon beginnen.

Op de foto's is Martijn in januari bezig aan de HI 5, een herfstjol van Ton Tekstra. Herfstjollen waren maar 5,80 meter lang en werden gebruikt voor de vangst op ansjovis. Deze jol werd rond 1900 gebouwd bij Wildschut in Gaastmeer. Vijfentwintig jaar geleden was de jol al eens gerestaureerd door Piet Dekker, maar nu moesten er nieuwe vlakdelen in. Tevens zijn twee leggers onder de mastkoker, alsmede de mastkoker en het mastspoor zelf vervangen. De randen van andere delen waren zwak en werden verwijderd en vervangen door nieuwe, ingelijmde latten.

Martijn brandt een kimgang voor de HI 5. Een oude lier fungeert als stelling.

Deze Staverse jol krijgt een nieuwe vlakgang en een nieuw stuk doodhout. Onder: Nieuw zeilwerk voor de Jaega. De mastbank valt met kepen in de zeilspanten.

In februari kreeg de Pölle schouw *Jaega* een nieuw zeilwerk. Voor de Tweede Wereldoorlog zijn er veel van deze snelle schouwen gebouwd op jachtwerf De Pölle in Grouw. Delen van het zeilwerk stamden nog uit de bouwtijd en konden het schip niet meer de benodigde stijfheid geven. Dus moesten er een nieuwe mastbank, koker, mastspeer, spanten en leggers worden gemaakt. Intussen wordt ook hard gewerkt aan een nieuw roefdak voor de *Goede Hoop*, de grote Staverse Jol van de familie Franken.

Ik ben verrast over de onderhoudstips voor houten schepen. Wat dacht u van een mengsel van rauwe lijnolie met petroleum, waarmee het vlak, huid en spanten aan de binnenzijde van de houten schepen halverwege de winter worden ingesmeerd. Het is het mengsel waarover ik in de jaren zestig al hoorde praten op de botterwerf van L. Oost in Harderwijk. Het blijkt dus nog steeds goed te voldoen.

Martijn is voor het zoveel mogelijk origineel houden van ons maritiem erfgoed. Dus bij hem moet je niet aankomen met gelamineerde berg-houten of spanten. Hij laat het resultaat van losgelaten laminaten na twintig jaar zien. Nee, dan maar gewoon een mooi, droog stuk hout pas maken en vastzetten.

Het was een genoegen om met zo'n vakman als Martijn Perdijk te spreken. Geen flauwekul, hij weet precies waar hij het over heeft. Een echte no-nonsense scheepsbouwer van het zuiverste water.

Voor meer informatie is het de moeite waard de uitgebreide website te bekijken: www.windenwa-

ter.nl. Daarop wordt voortdurend bijgehouden aan welke projecten er op zijn nieuwe, eigen locatie aan het Butlan 19c in Heeg wordt gewerkt en tevens is er veel over de historie van de schepen waaraan wordt gewerkt te vinden. Telefoonisch is Martijn bereikbaar op 05 15 444096/06 10280882.

